

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :54045643-610-1-780
Konu :Yazılı Soru Önergesi

22.05.2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :29.05.2018 tarihli ve 43452547-120.07-E.289390 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet BEKAROĞLU'na ait 7/28903 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Ahmet Eşref FAKİBABA
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/28903 (1 sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET BEKAROĞLU'NA AİT 7/28903
ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

2018 yılı Yaş Çay Alım Kampanyası birinci sürgün dönemi 27 Nisanda açılmış olup, üreticilerin kampanya açılışı ile birlikte çay hasatına yeterince ilgi gösterememesi nedeni ile ilk on gün ÇAYKUR'un tam kapasitede çalışmasına rağmen üreticiler yeteri kadar çay satışı yapmamıştır. ÇAYKUR'un tam kapasitede çalışmasına yetecek kadar hammadde alındığı sure 22 gündür. Bu süre zarfında ÇAYKUR Çay Fabrikaları ortalama kapasite kullanım oranı %90,7 olup, kapalı fabrika bulunmamaktadır.

Son yıllarda yapılan kapasite artışları ile birlikte ÇAYKUR'un günlük işleme kapasitesi 9.085 tona ulaşmıştır. ÇAYKUR'un kontenjan sorunu bulunmamaktadır. Çay üreticileri bir ayda toplaması gereken çayı bir hafta içerisinde toplayarak satmak istemesinden kaynaklanan sorunlar oluşmuştur.

2018 yılı yaş çay alım kampanyası 25.04.2018 tarihinde açılmış olup 6 Mayıs 2018 tarihine kadar üreticilerimizden kontenjan uygulanmadan yaş çay alımı yapılmıştır. 5 Mayıs 2018 tarihinde kontenjan uygulanmadan yapılan serbest alım neticesinde işleme kapasitesinin oldukça üzerinde olmak üzere 11.300 ton çay alımı gerçekleştirilmiş olup, alım yeri stoklarında 10.500 tona yükselmiştir. Bu nedenle stokların eritilebilmesi için 6 Mayıs tarihinden itibaren kontenjan uygulamasına geçilmiştir. İki gün boyunca tüm fabrikalarda üretici kontenjanı dekara 15 kilogram olarak uygulanarak alım yeri stokları eritilmiş ve takip eden günlerde de üretici kontenjanları tekrar yükseltilmiş veya kontenjan uygulanmaksızın yaş çay alınmasına başlanmıştır.

2018 yılı birinci sürgün döneminde de önceki yılların aksine üretici kontenjanı hiçbir zaman dekara 15 kilogramın altına düşürülmemiştir.

Kota, kontenjan ve randevulu alım sistemi tüm üreticilere eşit ve adil olarak uygulanmakta olup, herhangi bir mağduriyet söz konusu değildir. Ayrıca ÇAYKUR tarafından kontenjan fazlası ve randevu günü dışında çay alımı yapılmamaktadır. Bu husus ÇAYAL sistemi ile denetlenmektedir.

2018 yılı birinci sürgün döneminde özel sektörün fiyat düşürmesinin en büyük nedeni üreticilerin Ramazan Ayı dolayısıyla çaylarını hepsini toplayıp bir an önce satmak istemelerinden kaynaklanmıştır. Bu şekilde günlük işleme kapasitesinin çok üzerinde çay toplanması nedeniyle arz edilen yaş çay miktarı fazla olduğundan özel sektörde fiyat düşürmektedir. Bu durum özellikle 7-13 Mayıs 2018 tarihleri arasında yoğun olarak yaşanmıştır. O kadar ki özel sektör hem fiyat düşürmüş, hem de fiyat düşürmesine rağmen kontenjan da uygulamıştır. Bu dönemde özel sektör bile çok fazla çay toplandığından dolayı alım yapamaz hale gelmiştir.

Ayrıca ÇAYKUR, üreticilere acele etmemelerini ve çok ucuz fiyata ürünlerini satmamalarını konusunda tavsiyede bulunmuştur. Nitekim takip eden günlerde özel sektör tekrar fiyat yükseltmeye başlamıştır.

(Handwritten signature)